

A Győri Ítéltábla dr. Szakács Dávid ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. **felperesnek** Andrassy Pálné dr. ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt a Vas Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Szombathelyen, 2011. július 18. napján 18.P.20.755/2010/29. szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 30. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja.

Az alperes által az I.r. felperesnek 15 napon belül fizetendő kártérítés összegét 1.427.780 (egymillió-négyszázhuszonhétezer-hétszáznyolcvan) forintra leszállítja és ezen tőkeösszegeből 1.000.000 (egymillió) forint után 2008. január 1. napjától, 427.780 (négyyszázhuszonhétezer-hétszáznyolcvan) forint után 2009. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát köteles az alperes a felperesnek megfizetni.

Az alperes által az I.r. felperes részére 15 napon belül fizetendő elsőfokú perköltség összegét 100.000 (százezer) forintra leszállítja.

Az alperes által a II.r. felperesnek 15 napon belül fizetendő kártérítés összegét 680.000 (hatszáznyolcvanezer) forintra leszállítja és ezen tőkeösszegeből 500.000 (ötszázezer) forint után 2008. január 1. napjától, 180.000 (száznyolcvanezer) forint után 2010. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát köteles az alperes a felperesnek megfizetni.

Az alperes által a II.r. felperes részére 15 napon belül fizetendő elsőfokú perköltség összegét 60.000 (hatvanezer) forintra leszállítja.

Az alperes által a II.r. felperes részére 2011. július 1. napjától a tárgyhó utolsó napjáig fizetendő járadék összegét havi 10.000 (tízezer) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybehagyja.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni az I.r. felperesnek 15.000,- (tízenötezer) forint, míg a II.r. felperesnek 10.000,- (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az I.r. felperes az állam részére az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívására megfizetni 60.000 (hatvanezer) forint, míg a II.r. felperes köteles az állam részére ugyanilyen módon megfizetni 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A fennmaradó 97.200 (kilencvenhétezer-kettőszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte alperest I.r felperes részére 2.427.780 forint, II.r. felperes részére 860.000 forint és járulékai, II.r. felperes részére 2011. július 1. napjától havi 20.000 forint járadék megfizetésére, rendelkezett továbbá az eljárási illeték, valamint a perköltség viseléséről.

Az ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek indokolása szerint I.r. felperes fia, és II.r felperes unokája, "A" 2007. október 19. napján az orosz állampolgárságú "B" által okozott közúti baleset következtében elhunyt. A balesettel összefüggésben felpereseknek vagyoni és nem vagyoni káruk keletkezett, melynek egy részét alperes megtérítette.

A vagyoni kártérítés vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elhunyt unokája II.r. felperest életkorából adódóan a ház körüli teendőkben II.r. felperes rendszeres segítségére volt. "C" tanú előadta, hogy "Helység" 1-en a II.r. felperesnek a teendőiben alkalmanként segíteni szoktak, amiért fizetni is szokott. Álláspontja szerint a kifizetett összegekkel havi 20.000 forint járadék értékarányos. A szakvélemény szerint II.r. felperes egészségi állapotára tekintettel indokolt részéről a lakáson belüli, továbbá a ház körüli munkák ellátásához segítő igénybevétele. Mindezekre figyelemmel II.r. felperes járadékigénye megalapozott.

A nem vagyoni kártérítés körében jogalapként tekintettel volt mindkét felperesnél a teljes családban élés jogára, valamint az egészség sérelmére. Értékelte a hozzátartozói kapcsolat szorosságát, valamint az igazságügyi pszichológus szakértői szakvéleményben foglaltakat. I.r. felperesnél figyelemmel volt a gyázmunka intenzív voltára, a kialakult depresszióra, érzelmi instabilitásra, valamint a korábbi bírói gyakorlatra. II.r. felperesnél megállapította, hogy a gyázmunka véget ért, a feszültségeket kellő mértékben volt képes kompenzálni. Mindezen körülmények mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét I.r. felperes vonatkozásában 4.000.000 forint, míg II.r. felperes vonatkozásában 1.000.000 forint összegben állapította meg, melybe beszámította

az alperes által I.r. felperesnek megfizetett 2.000.000 forintot, illetve II.r. felperesnek teljesített 500.000 forintot.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és I.r. és II.r. felperes nem vagyoni kártérítés, valamint II.r. felperes járadékigényének elutasítását kérte.

Álláspontja szerint I.r. felperesnek nem vagyoni kár jogcímén fizetett 2 millió forintot, amellyel az igényt kielégítettnek tekinti. A szakértői vélemény nem indokolta további 2 millió forint megtérítését. A bíróság által felhívott Debreceni Ítéltábla által hozott ítéletben meghatározott nem vagyoni igény nem hozható fel az értékelés alapjául, tekintettel arra, hogy minden igényt egyedileg kell értékelni.

Ugyanezen indokok alapján nem alapos II.r. felperes részére további 500.000 forint nem vagyoni kár megállapítása. II.r. felperes a haláleset feldolgozása már befejeződött, s az lefolyásában is normál gyászreakció volt.

Nem alapos II.r. felperes járadékigénye sem. Az elhunyt és II.r. felperes között az eltartásra megállapodás nem volt, II.r. felperes az elhunytak költségtérítést nem fizetett, lényegében az elhunyt részéről a segítség szívességi gesztus volt, amely a jövőre nézve követelést alperessel szemben nem keletkeztethet. II.r. felperes a segítségért másoknak fizetni szokott, amely mutatja, hogy önmaga eltartására képes, ezért kötelező hozzátartozói tartás jelen esetben nem áll fenn.

A felperések ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az ítéltábla a fellebbezést a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján és a Pp.253.§ (3) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el, és az alábbiak szerint részben alaposnak ítélte.

Az ítéltábla az iratok felülvizsgálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság kellő körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, ennek eredményeképpen helyes tényállást állapított meg, de a feltárt peradatokat - az I.r. felperes nem vagyoni kártérítési igényének, valamint II.r. felperes járadékigényének összegét érintően - tévesen mérlegelte.

A nem vagyoni kárpótlásnak az a rendeltetése, hogy segítse a károsultat életviszonyainak, általában életvitelének a körülményekhez igazodó alakításában és egyidejűleg biztosítsa a nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését, illetőleg más lehetőségek megteremtésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a károsodás folytán a károsultat érték.

A nem vagyoni kártérítés esetében minden perben egyedileg kell elbírálni a nem vagyoni kártérítés törvényi feltételeinek fennállását és a károsultat ért nem vagyoni hátrány súlyát, valamint azt, hogy a pénzben nyújtott kárpótlás alkalmas-e a nem vagyoni hátrány enyhítésére és a hátrányos jogkövetkezmények kiküszöbölésére.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a nem vagyoni kártérítés megállapításánál az egészség, valamint felperesek teljes családban éléshez való jogának sérelmét, ugyanakkor az ítéletábra álláspontja szerint a kártérítés összegének megállapításánál túlzott hangsúlyt fektetett az I.r. felperesnél kialakult depresszióra, érzelmi instabilitásra, elhúzódó gyászmunkára.

A teljes családban éléshez való jog sérelmének nem vitásan következménye a személyiség életminőségének hátrányos változása. A nem vagyoni kártérítést tehát elsősorban ez, és nem a gyász és a fájdalom, annak elhúzódó, vagy patológiás volta alapozza meg. A kóros gyászreakció bizonyított fennállása csupán olyan többlet nem vagyoni hátrány, amely a kárpótlás összegére kihat ugyan, annak szubjektív voltára tekintettel azonban azt a kártérítés összegének meghatározásakor kiemelten értékelni nem lehet.

Az ítéletábra az I.r. felperest ért jogsérelem súlyosságát, a kialakult bírói gyakorlatot, a kártérítés idején fennálló ár-értékviszonyokat megfelelően értékelve és mérlegelve 3.000.000 forintban állapította meg az I.r. felperesnek járó nem vagyoni kárpótlás mértékét, amely alkalmas az I.r. felperest ért nem vagyoni hátrány kiküszöbölésére.

A II.r. felperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság által megállapított 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés összege arányban áll a II.r. felperest ért hátránnyal, annak megállapítása során a II.r. felperes vonatkozásában fennálló körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, annak további mérséklésére az ítéletábra nem látott lehetőséget.

Az ítéletábra részben osztotta az alperesnek a járadékigény összecszerűségével kapcsolatos fellebbezési érvelését.

Az elsőfokú eljárásban csatolt, II.r. felperes írásbeli nyilatkozata szerint a háztartás körüli munkákban unokája folyamatosan kisegítette. Ezeket a munkákat jelenleg fogadott emberekkel kell elvégeztetnie, amelyért fizetnie is kell (9. sorszámú jkv., F/4. számú melléklet). A II.r. felperes által előadottakat I.r. felperes nyilatkozata (3. számú jkv. 3. oldal), valamint "C" érdektelen tanú vallomása (11. számú jkv. 3. oldal) is alátámasztja. A tanú előadta, hogy "A" a II.r. felperest kifogástalanul ellátta, mivel korából adódóan a ház körüli munkákat II.r. felperes nem tudja elvégezni. "A" halála után kialakult egy rendszer, hogy ki segít II.r. felperesnek már 3 éve a fűnyírásban, a szén, a fa behordásában, amely munkával havi 20.000 forint járadék arányos. Az igazságügyi szakértői vélemény szerint jelenleg is indokolt, valamint unokája halálát követően is indokolt volt, hogy segítőt vegyen igénybe a lakáson belül, továbbá a ház körüli munkák ellátásához (22. számú szakértői vélemény 7. oldal).

A fentiek egyértelműen alátámasztják II.r. felperes járadékigényének jogalapját. II.r. felperes folyamatosan háztartási kisegítőre szorul, mivel korából adódóan a háztartás körüli munkákat ellátni nem tudja. Korábban ebben unokája a segítségére volt, halálát követően azonban ezen munkák elvégzéséért fizetnie kell, vagyis megállapítható, hogy a károkozás következményeképpen a károsultnak

folyamatosan, időről-időre kára merül fel. Azt a körülményt, hogy II.r. felperes elhunyt unokája a ház körüli munkákat ingyenesen végezte el, a járadék megállapításánál a II.r. felperes terhére értékelni nem lehet, különös tekintettel arra, hogy a károkozás folytán merült fel a szükségessége e feladatok elvégzésére kívülálló személyek térítés ellenében való alkalmazásának.

Figyelemmel arra, hogy az I.r. és II.r. felperes, valamint "C" tanú által felsorolt munkák nagyobb része alkalmoszerű, illetve időszakos jellegű, amely II.r. felperes részéről munkaerő állandó alkalmazását nem teszi indokolttá, a járadék összegének havi 20.000 forintban történő megállapítása az elsőfokú bíróság részéről eltúlzott, azt az ítélet tábla havi 10.000 forint összegben találta a felsorolt munkákkal arányban állónak. Ezért 2010. január 1. napjától 2011. június 30. napjáig terjedő időszakra a járadék hátralékos összegét 180.000 forintra és ezen összegnek az elsőfokú ítéletben írt késedelmi kamatára leszállította.

A fenti indokok alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

Ez a megváltoztatás kihatással volt az elsőfokú perköltség összegére is, amelyet az ítélet tábla a Pp. 81.§ (1) bekezdése értelmében a megváltozott pernyertességi-perveszteségi arányok szerint módosított.

A másodfokú eljárásban pernyertesség-perveszteség arányára figyelemmel a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes a felperesek részére másodfokú perköltséget fizetni, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § alapján megállapított ügyvédi munkadíjból áll, mely összegének meghatározása során az ítélet tábla figyelemmel volt arra, hogy a másodfokú eljárásban felperesek jogi képviselője ellenkérelmet nem terjesztett elő, illetve egyéb ügyvédi tevékenységet nem végzett.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján - a pernyertesség, illetve perveszteség arányának megfelelően - viselik a felperesek, míg a fellebbezési eljárási illeték alperest terhelő részét az alperes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

G y ő r, 2012. március 8. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.

a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.

előadó bíró

Dr. Szalay Róbert

bíró